

flertalsregeringer i Danmark – og prøver at beskytte sig selv ved at udpege nogle mennesker og lave et kommissorium, som slet ikke når ind til marven af problemet? Her er det vores udgangspunkt i den radikale folketingsgruppe, at et sådant problem ikke kan løses via denne lov. Vi må benytte os af grundlovens almindelige mindretalsbeskyttelsesregler, hvorefter 60 mandater med deres underskrifter kan kræve folkeafstemning om et lovforslag, og de andre ting, der er mulighed for.

Vi har som udgangspunkt, at dommere skal kunne være medlemmer af undersøgelseskommissionen, men at højesteretsdommere ikke bør kunne inddrages.

Så skal jeg sige lidt om offentligheden. Vi er helt med på at sammenligne denne proces med efterforskning, så derfor vil vores udgangspunkt være, at der skal være tale om lukkede møder. Men inspireret af bestemmelserne i retsplejeloven – af det omvendte hensyn, kan man sige – vil vi i udvalget meget gerne overveje, om der er mulighed for, at dørene i visse tilfælde kan åbnes.

Hvis vi går tilbage til Mogens Hornslets afhøringer og undersøgelser i tamilsagen, var man parat til at gøre det for lukkede døre, hvorefter hovedpersonen, tidligere justitsminister Ninn-Hansen, truede med at klage til Menneskerettighedskommissionen i Strasbourg over den manglende offentlighed, og det førte til en meget hurtig regeringsbeslutning om, at nu skulle dørene åbnes. Det er en sådan situation, jeg synes, vi skal interessere os lidt for i udvalget og se, om der kan være den mulighed og lave en model for at gøre det fakultativt i visse undtagelsestilfælde og f.eks. lade vidneførsel for en ret foregå for åbne døre.

Til sidst den parlamentariske opfølgning: Vi er med på, at det må være Udvalget for Forretningsordenen eller eventuelt et underudvalg under Udvalget for Forretningsordenen, der skal klare sagen her.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Det er kun for historiens skyld vedrørende tamilsagen. Hr. Bjørn Elmquist husker nok den særlige lov om denne undersøgelse. Den var undtagelsesvis lukket, for det var det eneste, man kunne komme igennem med over for den daværende regering. Ellers havde de altid været åbne, de dér undersøgelser. Det blev jo da bl.a. et af medlemmerne af Nordskov Nielsen-

udvalget meget, meget forarget over, og jeg synes med god grund, nemlig Eva Smith, som skældte os ud, men jeg synes på den anden side, at det var tegn på lidt politisk uforfæmelse, når hun troede, at man bare kunne lave undersøgelsen åben. Altså vi var nødt til at tage de politiske vilkår. Men det var Eva Smith, der sagde det på det tidspunkt.

Så er det fuldstændig rigtigt, at så kommer Erik Ninn-Hansen og siger, at det er i strid med alle menneskerettigheder, og hvad ved jeg, og så bliver den åben, hvorefter Eva Smith går ud og skælder ud over, at den var blevet åben, og det var vel nok for galt.

Jeg synes, at det bl.a. er det udvalgsmedlems omskiftelser, vi har set nu, og derfor er jeg ked af, at det, det lander i, er det, der var den politiske – jeg vil ikke kalde det rævekage, for det var det selvfølgelig ikke – men altså den politiske pris, som vi andre, og jeg tror sådan set også hr. Bjørn Elmquist, måtte betale i sin tid for overhovedet at få den sag igennem. Bagefter kom så det forløb, men vi skal ikke glemme, at nu er vi på vej mod en mere lukket strategi, end vi havde før, og af grunde, jeg synes er ret betændte.

(Kort bemærkning).

Hans Engell (KF):

Nu er jeg en af dem, der meget ofte kritiserer hr. Bjørn Elmquist – det er der også meget god grund til – men jeg synes, at der var mange kloge betragtninger i hr. Bjørn Elmquists indlæg.

Der var dog én ting, som hr. Bjørn Elmquist tog fat i, og som jeg ikke helt forstod, og det var overvejsen om det med flertalsregeringer og mindretalsregeringer, om, hvorvidt en undersøgelse skulle udspringe af Folketinget eller af regeringen.

Sandheden er jo den, hr. Bjørn Elmquist, at den sidste store undersøgelse, der blev igangsat, nemlig om Himmerlandsbanken, blev igangsat af en flertalsregering, som hr. Bjørn Elmquists parti selv var med i. Så det er jo altså forekommet.

Men det, der også kalder mig herop, er disputationen vedrørende åbne døre eller lukkede døre, og fru Margrete Aukens betragtninger har om noget gjort mig betænkelig – om noget gjort mig betænkelig ved tanken om lukkede døre, for det, fru Margrete Auken jo tilsyneladende overhovedet ikke fatter, er, at det handler om at skabe den størst mulige retssikkerhed for de mennesker, der er involveret i disse undersøgel-